

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

DOM
2014-03-06
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
2014-13
Avdelning 2 Enhet 23

KLAGANDE

Ljud och Bildskolan LBS AB, 556485-1649
Box 11163
432 16 Varberg

Ombud: Heidi Westman
Academedia AB
Box 213
101 24 Stockholm

MOTPART

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i Halmstads kommun
Box 248
301 06 Halmstad

Ombud: Kommunjurist Kai Sällström
Box 153
301 05 Halmstad

ÖVERKLAGAT BESLUT

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens beslut den 26 januari 2012

SAKEN

Ersättning för förlängd skolgång enligt skollagen (1985:1100) och gymnasieförordningen (1992:394).

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 253476

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00

Telefax
031 - 711 78 59
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Ljud- och Bildskolan LBS ABs (LBS) rektor beslutade att bevilja eleven J S förlängd skolgång med ett fjärde år på gymnasieskolans annars treåriga medieprogram. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i Halmstads kommun (nämnden) beslutade att inte bevilja LBSs begäran om bidrag för J Ss fjärde utbildningsår på gymnasiet och hänvisade till Utbildningsnämndens i Halmstads kommun beslut UN 2009/0142 av vilket bl.a. följande framgår. Behov av extra stöd för enstaka elever får finansieras inom ramen för den egna sammantagna organisationen. Bidrag till fristående gymnasieskolor utbetalas endast för tre skolår. Kommunen har ingen skyldighet att ekonomiskt ersätta undervisning, på ett nationellt program, som har förlängts med ett fjärde skolår. Respektive skola, såväl kommunal som fristående, måste lösa åtgärden inom befintliga ekonomiska ramar och befintlig organisation.

YRKANDEN M.M.

LBS yrkar att skolan ska beviljas bidrag med 100 892 kr för J S utbildningsåret 2011/12 i enlighet med kommunens beslut om belopp för medieprogrammet för fristående gymnasieskolor år 2011. LBS anför bl.a. följande. J Ss undervisning förlängdes med ett år pga. att han hade ett stort behov av särskilt stöd. Det står klart att huvudmannen för utbildningen har rätt att förlänga elevens utbildning till fyra år enligt 8 kap. 9 § gymnasieförordningen (1992:394) och att huvudmannen enligt 9 kap. 8 a § skollagen (1985:1100) har rätt till ersättning för elevens utbildning. Nämndens beslut att inte bevilja bidrag för J Ss utbildning strider således mot skolförfattningarna.

Nämnden anser att överklagandet ska avslås och anför bl.a. följande. J S genomgår ett s.k. nationellt program. Ett sådant program ska fullföljas

inom tre läsår enligt 5 kap. 8 § skollagen (1985:1100). Att låta J S få läsa programmet under en längre tid innebär inte att LBS har rätt till ersättning för ett fjärde läsår. Det året får istället finansieras med grundbeloppet som LBS har beviljats för J Ss utbildning under tre läsår. Vare sig kommunala eller fristående gymnasieskolor erhåller ersättning för ett fjärde läsår. Vidare är de svårigheter som J S har, och som han har behövt extra stöd för, kopplade till undervisningssituationen och sådant extra stöd ska hanteras inom ramen för det redan beviljade grundbeloppet (jfr HFD 2012 ref. 46).

LBS anförde i ett tilläggsyttrande bl.a. följande. Skollagen ger huvudmannen för skolan utrymme att förlänga undervisningen för en elev, om särskilda skäl föreligger. I förevarande fall finns det synnerliga skäl mot bakgrund av den allvarliga olycka som drabbat J S och som försvårat hans studiegång. Bidragsrätten ska följa handlingsutrymmet i skollagen. Skollagen ger utrymme för huvudmannen att förlänga undervisningen för en elev. Det vore orimligt att ge ett sådant utrymme utan att låta rätten till ersättning följa med. Nämnden blandar vidare ihop rätten till ersättning för förlängd undervisning enligt 8 kap. 9 § gymnasieförordningen (1992:394) med tilläggsbelopp enligt 9 kap. 8 a § skollagen. Det har inte hävdats att skolan ska ha tilläggsbelopp för att J S behöver särskilt stöd. Vad skolan är berättigad till är ersättning för förlängning av J Ss undervisning.

SKÄL FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Skollagen (1985:1100) har upphävts genom att en ny skollag (2010:800) trädde i kraft den 1 augusti 2010. Den upphävda skollagen ska emellertid enligt 13 § lagen (2010:801) om införande av skollagen fortsätta att tillämpas för utbildning i gymnasieskolan som påbörjats före den 1 juli 2011.

De nationella programmen är avsedda att fullföljas inom tre läsår. Styrelsen för utbildningen får besluta att utbildningen på nationella program får fördelas på längre tid än tre läsår (5 kap. 8 § skollagen).

För varje elev som genomgår sådan utbildning som avses i 9 kap. 8 § denna lag lämnas bidrag av hemkommunen. Kommunens skyldighet gäller endast utbildning för sådana elever som hemkommunen var skyldig att erbjuda gymnasieutbildning vid den tidpunkt då utbildningen började. Därutöver ska kommunen lämna bidrag (tilläggsbelopp) för elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd eller ska erbjudas modersmålsundervisning. Kommunen är dock inte skyldig att lämna bidrag för elever som är i behov av särskilt stöd, om betydande ekonomiska eller organisatoriska svårigheter uppstår för kommunen. Om utbildningen enligt beslutet om rätt till bidrag motsvarar ett nationellt program eller en nationell inriktning som elevens hemkommun erbjuder, ska bidraget bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till det programmet eller den inriktningen (9 kap. 8 a § första, tredje och fjärde styckena skollagen).

Enligt 8 kap. 9 § gymnasieförordningen (1992:394) får huvudmannen besluta att undervisningen på ett nationellt program för en elev får fördelas över längre tid än tre år, om eleven har läst ett reducerat program eller om det med hänsyn till elevens särskilda förutsättningar i övrigt finns särskilda skäl för det.

Bestämmelserna i skollagen (1985:1100) innebär att en fristående skola inom ramen för sina normala resurser ska kunna ge stöd åt flertalet elever. Den ska, på samma sätt som en kommunal skola, kunna anpassa sin organisation och sin undervisning så att hänsyn tas till elevens behov och förutsättningar. Skyldigheten att utreda elevers eventuella behov av stöd och att upprätta åtgärdsprogram gäller för både kommunala och fristående skolor.

Kostnaderna för detta och för stöd i form av extra undervisning eller undervisning i en särskild grupp som syftar till att hjälpa elever med svårigheter att nå målen bör ingå i kostnadsposten för undervisning. Tilläggsbeloppet är endast avsett att ge möjlighet till särskild ersättning för enskilda elever som har omfattande behov av särskilt stöd. Det ska avse extraordinära stödåtgärder, som inte har koppling till den vanliga undervisningen, t.ex. tekniska hjälpmedel, assistenthjälp och anpassning av en skollokal. Det kan också vara fråga om stödåtgärder åt elever med stora inlärningssvårigheter som beror på språkliga eller sociala faktorer. Kostnaderna för stödet ska vara omedelbart kopplade till en enskild elev och ha samband med dennes särskilda behov och förutsättningar för att kunna fullgöra sin skolgång. Det krävs då att elevens stödbehov klarläggs och bedöms, t.ex. inom ramen för den utredning och det åtgärdsprogram som skolans rektor ansvarar för. Med utgångspunkt i den grundläggande principen om likabehandling bör vid utbildning i en fristående skola extra resurser tilldelas för en elev vars omfattande behov av särskilt stöd skulle kräva extra resurser om eleven hade gått i hemkommunens skola (prop. 2008/09:171 s. 42).

Utredningen i målet

Av läkarintyg från den 12 maj 2011 utfärdat av överläkare Elisabeth Raine, Ungdomspsykiatrisk mottagning, Hallands Sjukhus i Halmstad, framgår i huvudsak följande. J S diagnosticerades med ADHD i januari 2011 och är nu välinställd på medicinering som ska tas regelbundet. J S har sannolikt inte kunnat prestera optimalt i skolan, men har alla möjligheter att göra det nu.

Av ett av LBS upprättat åtgärdsprogram för J S från den 18 april 2011 framgår bl.a. följande. J S har gått tre år på medieprogrammet och inte klarat av skolan så bra. Detta fick sin förklaring under slutet av vårterminen år

2011 då J S diagnosticerades med ADHD. När J S avslutade sitt sista läsår var han underkänd i 14 ämnen och fick inget slutbetyg. Efter att J S fått sin diagnos uppvisade J S en helt ny studiemotivation och ville få möjligheten att gå ett fjärde år för att ta igen det han missat. J S beviljades ett fjärde läsår pga. att han efter påbörjad medicinering uppvisat goda resultat.

Av Halmstads kommuns beslutade ”Riktlinjer för samverkan, bidrag och ersättningar”, UN 2009/0142, som justerades den 23 april 2009, framgår bl.a. följande. Elevpeng (motsv.) till Halmstad Gymnasieskola/ bidrag till fristående gymnasieskolor/ interkommunal ersättning utbetalas endast för tre skolår. Kommunen har, enligt aktuella styrdokument ingen skyldighet att ekonomiskt ersätta en förlängning med ett fjärde skolår. Respektive skola, såväl kommunal som fristående måste lösa åtgärden inom befintliga ekonomiska ramar och befintlig organisation.

Förvaltningsrättens bedömning

Den första frågan som förvaltningsrätten har att ta ställning till är om LBS är berättigad bidrag för förlängningen, med ett fjärde år, av J Ss undervisning inom skolans medieprogram.

Förvaltningsrätten anser att läkarintyget och utredningen i övrigt ger stöd för att de svårigheter som J S har är av det slag som kan kopplas samman med undervisningssituationen och som ska kunna hanteras inom ramen för det av kommunen redan beviljade grundbeloppet. Det finns inget stöd i de aktuella bestämmelserna eller i förarbetena till dem för att kommunen skulle ha någon lagstadgad skyldighet att utge extra bidrag i situationer av förevarande slag. Av utredningen framgår vidare att samma riktlinjer m.m. gäller för friskolorna som för de kommunala gymnasieskolorna. Nämndens beslut i denna del har därför haft fog för sig.

Förvaltningsrätten har härfter att ta ställning till frågan om tilläggsbelopp kan aktualiseras för LBS med anledning av J Ss behov av extra stöd.

Näst intill alla elevers behov ska kunna tillgodoses inom ramen för grundbeloppet. En förutsättning för att tilläggsbelopp ska kunna lämnas är att eleven har ett omfattande behov av särskilt stöd som inte är förknippat med undervisningssituationen. Stödåtgärderna ska vara extraordinära. I det medicinska underlaget finns inte något som visar att J S har ett omfattande behov av extraordinära stödåtgärder, som inte har koppling till den vanliga undervisningen, t.ex. tekniska hjälpmedel, assistenthjälp och anpassning av en skollokal. I J Ss fall är det inte heller fråga om stora inlärningssvårigheter som beror på språkliga eller sociala faktorer.

Det är uppenbart att J S har haft behov av extra stöd i undervisningssituationen. Utredningen visar dock inte att J S har ett sådant omfattande behov av särskilt stöd utanför undervisningssituationen som är av det slaget att tilläggsbelopp ska lämnas. Nämnden har således haft fog för att avslå LBSs ansökan. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR se bilaga (DV 3109/IB)

Maria Jolfors Detert

Rådman

Föredragande i målet har varit förvaltningsrättsnotarien Elias Ercin.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

